

Biblické úvahy a ekumenické modlitby na osm dní roku 2024

1. DEN

Tu vystoupil jeden zákoník a zkoušel ho: „Mistře, co mám dělat, abych měl podíl na věčném životě?“ (L 10,25)

Pomoz nám, Pane, aby náš život byl vždy obrácen k tobě.

Další biblické texty

Ř 14,8–9

Ž 103,13–18

Zamyšlení

„Co mám dělat, abych měl podíl na věčném životě?“ Tato zásadní otázka, kterou Ježíšovi klade zákoník, je výzvou i pro každého, kdo věří v Boha. Ovlivňuje smysl našeho života na zemi

i ve věčnosti. Jinde v Bibli nám Ježíš nabízí svrchovanou definici věčného života:

„... poznají tebe, jediného pravého Boha, a toho, kterého jsi poslal, Ježíše Krista“ (J 17,3). Poznat Boha znamená objevovat a plnit jeho vůli ve svém životě. Každý člověk touží po životě v plnosti

a pravdě a Bůh si přeje, aby to platilo i o nás (srov. J 10,10). Svatý Irenej prohlásil: „Boží slávou je živý člověk.“

Existenciální realita života, kterou provází rozdělení, sobectví a utrpení, nás často od hledání Boha vzdaluje. Ježíš ale žil tajemství důvěrného společenství s Otcem, který touží dát všem svým dětem plnost svého věčného života. Ježíš je „Cesta“, která nás vede k Otci, našemu konečnému cíli.

Hledání věčného života nás tedy přibližuje Ježíšovi, a tak i sobě navzájem, když posiluje naši blízkost na cestě k jednotě křesťanů. Zůstaňme otevření přátelství a spolupráci mezi křesťany všech církví a modleme se za den, kdy se všichni budeme moci sejít kolem stolu Páně.

Modlitba

Bože života,

stvořil jsi nás, abychom měli život a měli ho v hojnosti.

Dej, ať ve svých bratřích a sestřích rozpoznáme touhu po věčném životě, a když odhodlaně jdeme po Ježíšově cestě, ať k tobě vedeme i ostatní.

Prosíme o to v jeho jménu. Amen.

2. DEN

On mu řekl: „Miluj Hospodina, Boha svého, z celého svého srdce, celou svou duší, celou svou silou a celou svou myslí“ a „miluj svého bližního jako sám sebe.““ (L 10,27)

Pomoz mi, Pane, abych miloval tebe, svého bližního i sám sebe celým svým bytím.

Další biblické texty

Dt 10,12–13

Ž 133

Zamyšlení

Zákoníkova odpověď je snad prostá a vychází z dobře známých Božích přikázání. Milovat Boha zmíněným způsobem a bližního jako sám sebe ale často bývá obtížné.

Boží přikázání, abychom ho milovali, vyžaduje hlubokou oddanost. Znamená to zcela se vzdát sebe sama a nabídnout své srdce a mysl, abychom sloužili Boží vůli. Můžeme prosit o milost následovat příklad Krista, který se zcela obětoval a modlil se: „Ne má, nýbrž tvá vůle se staň“ (L 22,42). Svou velikou lásku také projevoval všem, včetně svých nepřátel. Své bližní si nevybíráme. Milovat je znamená být pozorný k jejich potřebám, přijímat jejich nedokonalosti a podporovat je v jejich nadějích a touhách. A tentýž postoj, zahrnující také respekt k odlišným tradicím, je třeba zaujmout i na cestě jednoty křesťanů.

Výzva milovat bližního „jako sám sebe“ nám připomíná, že se musíme přijímat takoví, jací skutečně jsme, a mít přitom na paměti, že na nás Bůh soucitně shlíží a je vždy připraven nám odpustit. Nesmíme zapomínat, že jsme milovaní Boží tvorové, a proto si sebe máme vážit a žít se sebou v pokoji. Stejně tak může každý z nás prosit o milost milovat a přijímat svou vlastní církev nebo společenství i s jejich nedostatky a vše svěřovat Otci, který nás skrze Ducha Svatého obnovuje.

Modlitba

Pane, dej nám milost, abychom tě lépe poznali a mohli tě milovat celým svým bytím.

Dej nám čisté srdce, abychom milovali bližního jako sebe sama.

Kéž nám dar tvého Svatého Ducha pomůže,

abychom viděli tvou přítomnost ve svých sestřích a bratřích

a navzájem se milovali takovou bezpodmínečnou láskou,

jakou ty miluješ nás.

Skrze Krista, našeho Pána. Amen.

3. DEN

„A kdo je můj bližní?“ (L 10,29)

Pane, otevři naše srdce těm, které nevidíme.

Další biblické texty

Ř 13,8–10

Ž 119,57–63

Zamyšlení

Učitel Zákona se chtěl ospravedlnit a doufal, že bližní, kterého má milovat, patří ke stejné víře a ke stejnému lidu. To je přirozený lidský instinkt. Když k sobě někoho zveme domů, nejčastěji jsou to lidé, se kterými máme společné postavení, pohled na život i hodnoty. Lidský instinkt dává přednost místům důvěrně známým, a platí to i v našem církevním společenství. Ježíš však zákoníka i širší publikum vede hlouběji do jejich vlastní tradice, když jim připomíná povinnost přijímat a milovat všechny bez ohledu na náboženství, kulturu nebo společenské postavení.

Evangelium učí, že milovat ty, kdo se nám podobají, není nic mimořádného. Ježíš nás vede k radikálnímu pohledu na to, co to znamená být člověkem. Podobenství velmi názorně ukazuje, co od nás Kristus očekává – abychom doširoka otevřeli své srdce, kráčeli jeho cestou a milovali druhé tak, jak on miluje nás. Ježíš vlastně zákoníkovi odpovídá jinou otázkou: ne „Kdo je můj bližní?“, ale „Kdo se ukázal být bližním člověku v nouzi?“.

Současná doba nejistoty a strachu nás staví před realitu, kdy do popředí vztahů vstupuje nedůvěra a nejistota. Právě to je výzva z předloženého podobenství: Komu jsem já bližní?

Modlitba

Milující Bože,
který jsi nám do srdce vepsal lásku:
probud' v nás odvahu hledět i mimo sebe
a nacházet bližní v těch, kdo se od nás liší,
abychom mohli skutečně následovat Ježíše Krista,
svého bratra a přítele,
který je Pánem na věky věků. Amen.

4. DEN

Když ho uviděl, vyhnul se mu. (L 10,31)

Kéž se nikdy neodvrátíme od těch, kteří to potřebují.

Další biblické texty

Iz 58,6–9a

Ž 34,15–22

Zamyšlení

Kněz a levita, kteří raději přešli na druhou stranu cesty, mohli snad mít i dobré náboženské důvody, aby zraněnému nepomohli: třeba byli připraveni k provedení jistých náboženských obřadů, a kdyby byl onen pocestný už mrtvý, riskovali by rituální znesvěcení. Ježíš ale při mnoha příležitostech kritizuje náboženské představitele právě za to, že náboženská pravidla upřednostňují před povinností konat vždy dobro.

Začátek textu vybraného pro týden modliteb nám ukazuje, že učitel Zákona se chtěl ospravedlnit. Kněz a levita z podobenství se cítili ospravedlněni tím, co konali. Jak daleko jsme my jako křesťané ochotni zajít za hranice konvencí? Mnohdy nám krátkozrakost způsobená církevními a kulturními ohledy brání vidět to, co nám zjevuje život i svědectví našich sester a bratří z jiných křesťanských tradic. Když otevřeme oči, abychom viděli, jak se nám v dalších křesťanech zjevuje Boží láska, přibližujeme se jim, a tak jsme vtaženi do hlubšího spojení s nimi.

Toto Ježíšovo podobenství nás tedy vybízí, abychom nejen konali dobro, ale také rozšířili svůj pohled. To, co je dobré a svaté, se neučíme jen od těch, se kterými nás spojuje konfesní nebo náboženský postoj, ale často i od těch, kteří se od nás liší. Milosrdným Samařanem je mnohdy ten, od koho to nečekáme.

Modlitba

Pane Ježíši Kriste,
když s tebou putujeme k jednotě,
kéž přitom neodvracíme oči,
ale máme je stále otevřené pro okolní svět.
Dej, ať se na cestě životem dokážeme zastavit,
natáhnout ruku a obvázat raněné,
a v nich pak zakusíme také tvou přítomnost.
Neboť ty žiješ a kraluješ na věky věků. Amen.

5. DEN

Přistoupil k němu, ošetřil jeho rány olejem a vínem a obvázal mu je. (L 10,34)

Pane, pomoz nám vidět rány a nacházet naději.

Další biblické texty

Jl 2,23–27

Ž 104,14–15.27–30

Zamyšlení

Dobry Samaritan udělal, co v dané situaci mohl: nalil přepadenému do ran víno a olej, obvázal je a posadil ho na svého soumaru. Pak ale šel ještě dál a slíbil, že za péči o něj zaplatí. Když se na svět zahledíme očima Samaritana, může se každá situace stát příležitostí, jak pomoci potřebným. Právě v tom se projevuje láska. Příklad milosrdného Samaritana nás motivuje k tomu, abychom se sami sebe ptali, jak reagovat na své bližní. On poskytl své víno a olej, pomohl přepadenému a dal mu naději. Co můžeme dát my, abychom se zapojili do Božího díla uzdravit poraněný svět?

Toto zranění se v našem světě projevuje nejistotou, strachem, nedůvěrou a rozdělením. A ostudné je, že tato rozdělení existují také mezi křesťany. I když slavíme svátosti nebo jiné obřady uzdravení, smíření a útěchy, a často také za použití oleje a vína, dál setrváváme v rozděleních, která zraňují Kristovo tělo. Pokud toto rozdělení mezi křesťany uzdravíme, podpoříme tak i uzdravení mezi národy.

Modlitba

Milosrdný Bože,

ty jsi zdrojem veškeré lásky a dobroty:

dej nám vidět potřeby našich bližních.

Ukaž nám, jak můžeme přispět k uzdravení.

Proměň nás, abychom dokázali milovat všechny své bratry a sestry.

Pomáhej nám zdolávat překážky rozdělení,

abychom mohli budovat pokojný svět pro společné dobro.

Děkujeme ti, že obnovuješ své stvoření

a vedeš nás k nadějně budoucnosti

– ty, který vládneš včera, dnes i navěky. Amen.

6. DEN

Posadil jej na svého mezka, zavezl do hostince a tam se o něj staral. (L 10,34)

Pane, učiň z našich církví „hostince“, abychom přijímali ty, kteří to potřebují.

Další biblické texty

Gn 18,4–5

Ž 5,11–12

Zamyšlení

O muže, který padl do rukou lupičů, se postaral Samařan. Ten hleděl dál než jen k předsudkům a konvencím. Viděl člověka v nouzi a vzal ho do hostince. „Druhého dne dal hostinskému dva denáry a řekl: ‚Postarej se o něj, a bude-li tě to stát víc, já ti to zaplatím, až se budu vracet‘“ (L 10,35).

Pro každou lidskou společnost je pohostinnost a solidarita zásadní. Vyžaduje přijetí cizinců, migrantů a lidí bez domova. V situacích nejistoty, podezřavosti a násilí však míváme sklon svým bližním nedůvěřovat. Pohostinnost je tedy důležitým svědectvím evangeliu především tam, kde existuje náboženský a kulturní pluralismus. Právě to, že přijímáme ty, kdo jsou „jiní“, a oni na oplátku přijímají nás, tvoří jádro ekumenického dialogu. Křesťanům se tedy ukládá, aby své církve proměnili v hostince, kde naši bližní mohou najít Krista. Taková pohostinnost je znamením lásky, kterou naše církve chovají k sobě navzájem i ke všem lidem.

Když jako Kristovi následovníci překročíme hranice svých konfesních tradic a rozhodneme se pro ekumenickou pohostinnost, přecházíme z pozice cizinců do pozice bližních.

Modlitba

Otče lásky,
tys nám v Ježíšovi ukázal význam pohostinnosti,
když ses postaral o naše křehké lidství.

Pomoz nám stát se společenstvím,
které přijímá ty, kdo se cítí opuštěni a ztraceni,
a buduje dům, kde jsou všichni vítáni.

Dej, ať se dokážeme navzájem sblížit
a nabídnout světu tvou nepodmíněnou lásku.

Prosíme o to v jednotě Ducha Svatého. Amen.

7. DEN

„Kdo z těch tří, myslíš, byl bližním?“ (L 10,36)

Pane, ukaž nám, jak máme reagovat na své bližní.

Další biblické texty

Fp 2,1–5

Ž 10,17–18

Zamyšlení

Na konci podobenství se Ježíš ptá zákoníka: Kdo byl pro toho ubožáka bližním? Učitel Zákona mu odpověděl: „Ten, který mu prokázal milosrdenství.“ Neříká „Samařan“ a lze si domyslet, že kvůli nepřátelství mezi Samařany a Židy pro něj bylo těžké takovou odpověď připustit. Své bližní často objevujeme v těch, u kterých bychom to čekali nejméně, ba dokonce v těch, jejichž samotné jméno nebo původ se nám jen obtížně vyslovuje. V dnešním světě, kde proti sobě polarizovaná politika často staví příslušníky různých náboženských identit, nás Ježíš tímto podobenstvím vybízí, abychom si uvědomili význam našeho povolání překračovat hranice a zdi odloučení.

Stejně jako tento zákoník jsme také my vyzváni, abychom se zamysleli nad tím, jak vedeme svůj život: nejen nad tím, zda konáme dobro, ale také nad tím, zda podobně jako kněz a levita nezanedbáváme milosrdenství.

Modlitba

Svatý Bože,
tvůj Syn Ježíš Kristus přišel mezi nás,
aby nám ukázal cestu soucitu.
Pomáhej nám svým Duchem,
abychom následovali jeho příklad
a sloužili potřebám všech tvých dětí,
a tak vydávali jednotné křesťanské svědectví
o tvých cestách lásky a milosrdenství.
Prosíme o to v Ježíšově jménu. Amen.

8. DEN

Ježíš mu řekl: „Jdi a jednej také tak.“ (L 10,37)

Pane, kéž je naše společenství znamením tvého království.

Další biblické texty

Ř 12,9–13

Ž 41,1–2

Zamyšlení

Těmito slovy – „Jdi a jednej také tak“ – posílá Ježíš každého z nás a také každou z našich církví, abychom žili podle jeho přikázání lásky. Duch Svatý nás podněcuje a posílá, aby se každý z nás stal „druhým Kristem“, který se v soucitu a milosrdenství obrací k trpícímu lidstvu. Stejně jako milosrdný Samařan pomáhající zraněnému člověku se i my můžeme rozhodnout neodmítat ty, kteří se od nás liší, ale, naopak, pěstovat kulturu blízkosti a dobré vůle.

Jak do mého života promlouvá Ježíšova výzva „Jdi a jednej také tak“? A co znamená pro mé vztahy se členy jiných církví? Jak můžeme společně a láskyplnými skutky svědčit o lásce Boží? Jako Kristovi poslové (srov. 2K 5,20) jsme povoláni usilovat o smíření s Bohem i mezi sebou navzájem, aby se v našich společenstvích a v oblastech postižených konflikty mezi komunitami, jako je například oblast Sahelu, zakořenilo a dále rostlo bratrství.

Bude-li mezi námi růst vzájemná důvěra a jistota, budeme ochotněji odhalovat svá zranění, včetně těch utržených v církvi, aby se nás mohla dotknout Kristova láska a uzdravit nás skrze lásku a péči, kterou si projevujeme mezi sebou navzájem. Společné úsilí o jednotu křesťanů pomáhá obnovovat vztahy, aby násilí ustoupilo solidaritě a míru.

Modlitba

Nebeský Otče,
děkujeme ti za dar Ducha Svatého, dárce života,
který nám pomáhá otevírat se sobě navzájem,
vede nás k řešení konfliktů
a posiluje naše pouta společenství.
Dej, ať stále rosteme ve vzájemné lásce
i v touze věrněji hlásat poselství evangelia,
aby se svět spojil v jednotě
a přivítal Knížete pokoje.
Skrze Krista, našeho Pána. Amen.